

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ
ΔΗΜΟΣ ΠΟΛΥΓΥΡΟΥ
Δημοτική Επιτροπή

Αριθ. Απόφ: 30/2025

Α Π Ο Σ Π Α Σ Μ Α
Από το πρακτικό της 03/2025 τακτικής συνεδρίασης
της Δημοτικής Επιτροπής του Δήμου Πολυγύρου

Στον Πολύγυρο σήμερα 11-02-2025 και ώρα 12:30 στο Δημοτικό Κατάστημα του Δήμου Πολυγύρου, συνήλθε σε τακτική συνεδρίαση η Δημοτική Επιτροπή, σύμφωνα με την 2265/07-02-2025 πρόσκληση του Προέδρου, που επιδόθηκε νόμιμα με αποδεικτικό στα μέλη, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 74 παρ. 1 του Ν.3852/2010, όπως προστέθηκε από το άρθρο 9 του Ν.5056/2023.

Πριν από την έναρξη της συνεδρίασης ο Πρόεδρος διαπίστωσε ότι από τα επτά μέλη της Δημοτικής Επιτροπής, βρέθηκαν παρόντα τα παρακάτω μέλη:

ΠΑΡΟΝΤΕΣ:

1. Γεώργιος Εμμανουήλ
2. Κατάκαλος Σακελλάρης
3. Αθανάσιος Τσίγκας
4. Νικολέτα Διαμαντουλάκη
5. Βασίλειος Φαρδογιάννης
6. Δημήτριος Ζαγγίλας
7. Αναστάσιος Καραφουλίδης

ΑΠΟΝΤΕΣ:

ουδείς

Παρών στη συνεδρίαση χωρίς δικαίωμα ψήφου σύμφωνα με την 1/2024 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Πολυγύρου ήταν ο Δημοτικός Σύμβουλος της παράταξης ΚΑΡΑΝΑΣΙΟΣ ΞΕΚΙΝΑΜΕ, Γεώργιος Ματέας.

Τα πρακτικά τηρήθηκαν από την υπάλληλο του Δήμου Πολυγύρου, Ελευθερία Στεργιούδη.

ΘΕΜΑ	Λήψη απόφασης για την άσκηση προσφυγής και αίτησης αναστολής κατά του επιβληθέντος προστίμου για τον Βιολογικό της Ορμύλιας
Αρ. απόφασης: 30	

Ο πρόεδρος της Δημοτικής Επιτροπής, Γεώργιος Εμμανουήλ, έθεσε υπόψη του σώματος την εισήγηση του Νομικού Συμβούλου του Δήμου Πολυγύρου, Κωνσταντίνου Ζούνη:

«Δια της παρούσης εισηγούμαι την άσκηση της ενθάδε συνημμένης από 3/2/2025 αίτηση αναστολής και προσφυγής κατά της με αριθμ. πρωτ. 25749/1457/18-12-2024 απόφασης επιβολής προστίμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας της ως άνω Αρχής».

Στη συνέχεια ανέγνωσε τα κείμενα της προσφυγής:

ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΤΡΙΜΕΛΟΥΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΠΡΟΣΦΥΓΗ

Του Δήμου Πολυγύρου, με ΑΦΜ: 998493345 της ΔΟΥ Πολυγύρου και Διεύθυνση: Πολυτεχνείου 50, Τ.Κ.: 63100, όπως εκπροσωπείται νόμιμα,

ΚΑΤΑ

- 1). Του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Γενικής, Διεύθυνσης Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών ΥΠΕΝ, Σώμα Επιθεώρησης Βορείου Ελλάδος, Τμήμα Επιθεωρητών Περιβάλλοντος, όπως εκπροσωπείται νόμιμα, Ανδριανουπόλεως 24 Καλαμαριά Θεσσαλονίκης,
- 2). Της με αριθμ. πρωτ. 25749/1457/18-12-2024 απόφασης επιβολής προστίμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας της ως άνω Αρχής

Πολύγυρος 3/2/2025,

Προσφεύγουμε νόμιμα, εμπρόθεσμα και αιτούμεθα την ακύρωση του διοικητικού προστίμου των 147.015 ευρώ που επεβλήθη παράνομα εις βάρος μας για το έργο «Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων οικισμού Ορμύλιας», που βρίσκεται στη Δ.Ε. Ορμύλιας, στον Δήμο Πολυγύρου, σύμφωνα με το άρθρο 21 του Ν. 4014/2011, για την περιβαλλοντική παράβαση σημαντικής σοβαρότητας ήτοι τη λειτουργία του ενλόγω βιολογικού σταθμού χωρίς ΑΕΠΟ κατά παράβαση του αρ. 9 ν. 4014/2011 για τους εξής νομικούς λόγους:

ΕΛΛΕΙΨΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΤΙΜΟΥ

1. Πηγές της υποχρέωσης αιτιολογίας των διοικητικών πράξεων

Το άρθρο 17 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, κατοχυρώνει νομοθετικά, από το 1999, την υποχρέωση αιτιολογίας όλων των ατομικών διοικητικών πράξεων (ευμενών και δυσμενών) ορίζοντας στην παρ. 1 αυτού ότι *«Η ατομική διοικητική πράξη πρέπει να περιέχει αιτιολογία, η οποία να περιλαμβάνει τη διαπίστωση της συνδρομής των κατά νόμο προϋποθέσεων για την έκδοσή της.»*. Αιτιολογία είναι, γενικά, η αναφορά των κανόνων δικαίου που ρυθμίζουν την έκδοση της διοικητικής πράξης και της ερμηνείας τους, της

διαπίστωσης ότι συντρέχουν οι πραγματικές και νομικές καταστάσεις ενόψει των οποίων επιβάλλεται ή επιτρέπεται η έκδοση της πράξης κατ' εφαρμογή των κανόνων αυτών, τη διαπίστωση της συνδρομής και την εκτίμηση των σχετικών πραγματικών περιστατικών, καθώς και των σκέψεων του διοικητικού οργάνου που οδήγησαν στην έκδοση ή την άρνηση της έκδοσης της διοικητικής πράξης.

Ως συνταγματικό έρεισμα της υποχρέωσης για αιτιολογία αξιοποιείται συνήθως η αρχή του κράτους δικαίου, που κατοχυρώνεται στο άρθρο 25 παρ. 1 του Συντάγματος και ως ειδικότερη πτυχή της η αρχή της νομιμότητας, από τις οποίες απορρέει η αρχή της φανεράς δράσης της διοίκησης και της διαφάνειας, ενώ γίνεται σύνδεση με το δικαίωμα δικαστικής προστασίας και προηγούμενης ακρόασης (άρθρο 20 του Συντάγματος), με την αρχή της αξιοκρατίας και σπανιότερα με την αρχή του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας (άρθρο 2 παρ. 1 του Συντάγματος) (βλ και **ΣτΕ 865/2015**)

Σε ενωσιακό επίπεδο, η υποχρέωση της διοίκησης για αιτιολογία των πράξεών της κατοχυρώνεται στο άρθρο 41 παρ. 1 περ. γ' του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, στο πλαίσιο του δικαιώματος χρηστής διοίκησης, επιτυγχάνοντας, μ' αυτόν τον τρόπο, τη σύνδεση της εν λόγω υποχρέωσης με τα δικαιώματα άμυνας του διοικουμένου και ιδίως με το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης. Την αιτιολογία όλων των πράξεων των θεσμικών οργάνων της Ένωσης προβλέπει και το άρθρο 296 ΣΛΕΕ (πρώην άρθρο 253 ΕΚ).

2. Συστατικά στοιχεία της αιτιολογίας

Σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ. 2 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, το οποίο συμπυκνώνει στη διατύπωσή του την προϋπάρχουσα, μακρά νομολογιακή παράδοση σχετικά με το ζήτημα, η αιτιολογία πρέπει να είναι σαφής, ειδική και επαρκής και να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου.

Η αιτιολογία είναι σαφής όταν καταγράφονται με διαυγή τρόπο οι σκέψεις του διοικητικού οργάνου, με τη χρήση των κατάλληλων διατυπώσεων επί τη βάση των κανόνων της νεοελληνικής γλώσσας σε επίπεδο γραμματικής και συντακτικού (λεκτική λειτουργία). Στη διοικητική πράξη πρέπει να γίνεται μνεία συγκεκριμένων στοιχείων που στηρίζουν το συμπέρασμά της (ορισμένος χαρακτήρα της αιτιολογίας, ΣτΕ 3692/2001, 4223/2000). Δεν πρέπει να περιορίζεται στην επανάληψη στερεότυπων εκφράσεων που προέρχονται από τον νόμο που διέπει την υπόθεση (ΣτΕ 2584/2001) ούτε να στηρίζεται σε αντιφατικά στοιχεία (ΣτΕ 941/1989, Ολ 3158/1976).

Η αιτιολογία είναι ειδική όταν δεν είναι γενική και αόριστη, όταν, δηλαδή, όλα τα στοιχεία της αναφέρονται στη συγκεκριμένη περίπτωση που ρυθμίζεται με την πράξη. Πρόσθετα ποιοτικά χαρακτηριστικά της ειδικότητας σε σχέση με τη σαφήνεια εντοπίζονται όταν ανακύπτει η ανάγκη να διατυπώσει το διοικητικό όργανο πρόσθετες σκέψεις

– είτε λόγω της φύσης της υπόθεσης που απαιτεί ενδελεχέστερη επεξεργασία δεδομένων (π.χ. σε πράξεις με σύνθετο επιστημονικό και τεχνικό περιεχόμενο όπως η πράξη περί χαρακτηρισμού κτιρίου ως διατηρητέου, ΣτΕ 2746/1991, ή σε πράξεις με εξαιρετικά δυσμενείς συνεπειών για τους αποδέκτες τους, οπότε μέσω της αιτιολογίας ελέγχεται η τήρηση της αρχής της αναλογικότητας, ΣτΕ 1911/2009)

– είτε για να αντικρούσει ισχυρισμούς του ενδιαφερομένου όταν η πράξη εκδίδεται μετά από την άσκηση διοικητικής προσφυγής (ΣτΕ 3487, 1265/2009, 2425/1993).

Η αιτιολογία είναι επαρκής όταν περιέχει με σαφήνεια όλα τα στοιχεία της κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μην καταλείπονται κενά ή αμφιβολίες για την ορθότητα της κρίσης του διοικητικού οργάνου (συνθετική λειτουργία της επάρκειας). Η επάρκεια προϋποθέτει ότι η αιτιολογία είναι σαφής και ότι εμπεριέχει το στοιχείο της ειδικότητας, αλλά επιβάλλει την ύπαρξη ενός ακόμη σταδίου στην πορεία του συλλογισμού του οργάνου. Η επάρκεια απαιτεί βαθύτερη ανάλυση έναντι των στοιχείων της σαφήνειας και της ειδικότητας και κρίνεται σε σχέση τόσο με νομικά ζητήματα όσο και με πραγματικά δεδομένα. Συγκεκριμένα, το διοικητικό όργανο εντοπίζει, ερμηνεύει και εφαρμόζει τον κρίσιμο κανόνα δικαίου (νομικό σκέλος της πράξης, ορθή ερμηνεία του περιεχομένου του κανόνα δικαίου, ΣτΕ 546/2008 [*«για την απέλαση του εκκαλούντος κατ' εφαρμογή της περιπτ. γ' του άρθρου 44 παρ.1 του Ν. 2910/2001, δηλαδή ως επικινδύνου για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια της Χώρας, η Διοίκηση αρκείται στην επίκληση της ποινικής του καταδίκης, χωρίς να διατυπώνει ειδικά αιτιολογημένη κρίση περί της επικινδυνότητάς του για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια της Χώρας, σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, ύστερα από αξιολόγηση της όλης προσωπικότητάς του, με συνεκτίμηση της εν λόγω ποινικής καταδίκης καθώς και κάθε άλλου πρόσφορου στοιχείου για τη μόρφωση ίδιας κρίσεως περί της ως άνω επικινδυνότητας. Συνεπώς, η πράξη απελάσεως του εκκαλούντος δεν ήταν επαρκώς αιτιολογημένη και άρα η εκκαλουμένη απόφαση, καταλήγοντας στο αντίθετο συμπέρασμα έσφαλε, πρέπει δε για τον λόγο αυτό που προβάλλεται βασίμως να εξαφανισθεί, να γίνει δεκτή η αίτηση ακυρώσεως και να αναπεμφθεί η υπόθεση στη Διοίκηση για νέα νόμιμη κρίση»*]) και, στη συνέχεια, προχωρεί στην εκτίμηση και αξιολόγηση των πραγματικών στοιχείων που συγκροτούν τον φάκελο της υπόθεσης. Εν προκειμένω, η επάρκεια

δοκιμάζεται σε επίπεδο υπαγωγής του πραγματικού στον κανόνα δικαίου, δηλαδή κρίνεται αν το αρμόδιο όργανο εκτιμά κατά τον προσήκοντα τρόπο τους ισχυρισμούς του ενδιαφερομένου και δεν αφήνει ανεξέταστο κανένα στοιχείο που μπορεί να έχει ουσιώδη επιρροή στην έκβαση της υπόθεσης (ΣτΕ 2228/2007, 329, 4236/2005).

Η αιτιολογία θεωρείται ανεπαρκής εάν απλώς αναφέρει τις προϋποθέσεις που απαιτεί ο νόμος, αποτελώντας πιστή επανάληψη της διάταξής του, χωρίς να αναδεικνύεται ο αναγκαίος σύνδεσμος με τη συγκεκριμένη περίπτωση.

Τα στοιχεία της αιτιολογίας μπορούν να αφορούν τόσο τη νομιμότητα όσο και τη σκοπιμότητα της πράξης.

2. Οι (δικονομικές) συνέπειες της έλλειψης νόμιμης αιτιολογίας

Βάσει των ανωτέρω, η αιτιολογία, όπως κατοχυρώνεται στο άρθρο 17 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, αναδεικνύεται σε ουσιώδη τύπο, παράλειψη του οποίου οδηγεί στην ακύρωση της τελικώς εκδοθείσας πράξης, βάσει του άρθρου 48 παρ. 2 του π.δ. 18/1989. Στην περίπτωση που η αιτιολογία δεν απαιτείται να αποτυπώνεται στο σώμα της πράξης, η έλλειψή της ή τα ελαττώματά της οδηγούν στην ακύρωση της πράξης λόγω παράβασης κατ' ουσία διάταξης νόμου, βάσει του ευρύτερου από τον παραπάνω λόγου ακύρωσης του άρθρου 48 παρ. 3 του π.δ. 18/1989. Στη δεύτερη περίπτωση, η αιτιολογία αξιοποιείται από τον δικαστή για να ελέγξει την ουσιαστική νομιμότητα της πράξης μέσω του ελέγχου της ερμηνείας των εφαρμοστέων κανόνων δικαίου από τη διοίκηση, της υπαγωγής των πραγματικών περιστατικών στους νομικούς κανόνες, της χρήσης της διακριτικής ευχέρειας (ΣτΕ 2788/2009) και της εξειδίκευσης των αορίστων εννοιών.

Αδυναμία της Διοίκησης να αιτιολογήσει, μετά από ακύρωση, τη διοικητική πράξη: Αν ενόψει του αριθμού των ακυρωτικών αποφάσεων που προηγήθηκαν στη συγκεκριμένη περίπτωση και της αδυναμίας της Διοίκησης να αιτιολογήσει νομίμως και επαρκώς τη δυσμενή για τον αιτούντα νέα διοικητική πράξη, η πράξη αυτή ακυρωθεί για κακή χρήση της διακριτικής εξουσίας, η Διοίκηση υποχρεούται να προβεί στις νόμιμες ενέργειες και να εκδώσει θετική πράξη υπέρ του αιτούντος, σύμφωνα με όσα κρίθηκαν με την ακυρωτική απόφαση, χωρίς να μπορεί να επαναλάβει την πράξη με νέα αιτιολογία (ΣτΕ 2604/2009, 710/2001, Ολ 1820/1989) (<https://www.prevedourou.gr>)'.

Στο ίδιο πνεύμα ο συνήγορος του πολίτη έχει επισημάνει ότι η έκθεση βεβαίωσης παράβασης και επιβολής προστίμου όταν περιλαμβάνει μόνο τις νομοθετικές διατάξεις που έχουν παραβιασθεί, χωρίς καμία αναφορά στα πραγματικά περιστατικά που συνιστούν την

πράξη της παράβασης καθιστά αδύνατο τον έλεγχο νομιμότητας της καταλογιστικής του προστίμου πράξης από οποιοδήποτε ελεγκτικό όργανο. (<https://www.lawspot.gr/nomika-nea/diagrafi-prostimoy-yppoys-5000-eyro-logo-ellipoys-aitiologias-synigoros-toy-politi>)’.

Επειδή στην παρούσα περίπτωση δεν προκύπτει από το σώμα της ως άνω προσβαλλόμενης πράξης επιβολής προστίμου αλλά ούτε και από το εν όλω διοικητικό φάκελο, όπως και την εν αυτώ υπ’ αριθμ. (27) σχετική οριστική έκθεση ελέγχου /πράξης βεβαίωσης παράβασης, και παρά το από 31/01/2025 ηλεκτρονικό μήνυμα του νομικού συμβούλου του Δήμου για περαιτέρω αποστολή διευκρινιστικών στοιχείων προς το σώμα επιθεωρητών, (βλ σχετικ. 1324/2024 ΣΤΕ για παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας) ο τρόπος υπολογισμός του ύψους του προστίμου παρά γίνεται παραπομπή στο άρ 21 παρ. 1 γ. ν. 3014/2014 το οποίο ορίζει γ) για τις παραβάσεις «ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ» σοβαρότητας, το πρόστιμο δεν υπερβαίνει το έξι τοις εκατό (6%), επί του συνολικού κύκλου εργασιών της τελευταίας χρήσης του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας, βάσει του κύκλου εργασιών της τελευταίας υποβληθείσας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, και κυμαίνεται από δέκα χιλιάδες (10.000) έως και δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ.

Επειδή η εδώ προσβαλλόμενη πράξη πάσχει αιτιολογίας, η έλλειψη της οποίας καθιστά αδύνατη την ορθή αντίκρουση του ύψους του προστίμου προκειμένου να διαπιστωθεί αν τηρήθηκαν τα κριτήρια που ορίζει ο νόμος για τον υπολογισμό του ή/και αν παραβιάστηκε η συνταγματική αρχή της αναλογικότητας, πολλώ γε μάλλον αφού το νομοθετικό πλαίσιο προσδιορισμού του προστίμου είναι άκρως ευρύ και απαιτεί εμπειριστατωμένο σκεπτικό (βλ σχετικά 412/2024 ΔΠΡ Πύργου

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Ζητούμε

Την ακύρωση και εξαφάνιση της υπ’ αριθμ. 25749/1457/18-12-2024 απόφασης επιβολής προστίμου της ως άνω Υπηρεσίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Την καταδίκη του αντιδίκου στη δικαστική μας δαπάνη.

ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΤΡΙΜΕΛΟΥΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ

Του Δήμου Πολυγύρου, με ΑΦΜ: 998493345 της ΔΟΥ Πολυγύρου και Διεύθυνση: Πολυτεχνείου 50, Τ.Κ.: 63100, όπως εκπροσωπείται νόμιμα,

ΚΑΤΑ

1). Του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Γενικής, Διεύθυνσης Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών ΥΠΕΝ, Σώμα Επιθεώρησης Βορείου Ελλάδος, Τμήμα Επιθεωρητών Περιβάλλοντος, όπως εκπροσωπείται νόμιμα, Ανδριανουπόλεως 24 Καλαμαριά Θεσσαλονίκης,

2). Της με αριθμ. πρωτ. 25749/1457/18-12-2024 απόφασης επιβολής προστίμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας της ως άνω Αρχής

Πολύγυρος 3/2/2025,

Προσφεύγουμε κατά της όπως άνω απόφασης επί της οποίας έχουμε υποβάλλει την από 3/2/2025 με αριθμό κατάθεσης.....προσφυγή ενώπιον του δικαστηρίου σας η οποία έχει ως εξής:

ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΤΡΙΜΕΛΟΥΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΠΡΟΣΦΥΓΗ

Του Δήμου Πολυγύρου, με ΑΦΜ: 998493345 της ΔΟΥ Πολυγύρου και Διεύθυνση: Πολυτεχνείου 50, Τ.Κ.: 63100, όπως εκπροσωπείται νόμιμα,

ΚΑΤΑ

1). Του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Γενικής, Διεύθυνσης Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών ΥΠΕΝ, Σώμα Επιθεώρησης Βορείου Ελλάδος, Τμήμα Επιθεωρητών Περιβάλλοντος, όπως εκπροσωπείται νόμιμα, Ανδριανουπόλεως 24 Καλαμαριά Θεσσαλονίκης,

2). Της με αριθμ. πρωτ. 25749/1457/18-12-2024 απόφασης επιβολής προστίμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας της ως άνω Αρχής

Πολύγυρος 3/2/2025,

Προσφεύγουμε νόμιμα, εμπρόθεσμα και αιτούμεθα την ακύρωση του διοικητικού προστίμου των 147.015 ευρώ που επεβλήθη παράνομα εις βάρος μας για το έργο «Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων οικισμού Ορμύλιας», που βρίσκεται στη Δ.Ε. Ορμύλιας, στον Δήμο Πολυγύρου, σύμφωνα με το άρθρο 21 του Ν. 4014/2011, για την περιβαλλοντική παράβαση σημαντικής σοβαρότητας ήτοι τη λειτουργία του ενλόγω βιολογικού σταθμού χωρίς ΑΕΠΟ κατά παράβαση του αρ. 9 ν. 4014/2011 για τους εξής νομικούς λόγους:

ΕΛΛΕΙΨΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΤΙΜΟΥ

1. Πηγές της υποχρέωσης αιτιολογίας των διοικητικών πράξεων

Το άρθρο 17 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, κατοχυρώνει νομοθετικά, από το 1999, την υποχρέωση αιτιολογίας όλων των ατομικών διοικητικών πράξεων (ευμενών και δυσμενών) ορίζοντας στην παρ. 1 αυτού ότι «Η ατομική διοικητική πράξη πρέπει να περιέχει αιτιολογία, η οποία να περιλαμβάνει τη διαπίστωση της συνδρομής των κατά νόμο προϋποθέσεων για την έκδοσή της.». Αιτιολογία είναι, γενικά, η αναφορά των κανόνων δικαίου που ρυθμίζουν την έκδοση της διοικητικής πράξης και της ερμηνείας τους, της διαπίστωσης ότι συντρέχουν οι πραγματικές και νομικές καταστάσεις ενόψει των οποίων επιβάλλεται ή επιτρέπεται η έκδοση της πράξης κατ' εφαρμογή των κανόνων αυτών, τη διαπίστωση της συνδρομής και την εκτίμηση των σχετικών πραγματικών περιστατικών, καθώς και των σκέψεων του διοικητικού οργάνου που οδήγησαν στην έκδοση ή την άρνηση της έκδοσης της διοικητικής πράξης.

Ως συνταγματικό έρεισμα της υποχρέωσης για αιτιολογία αξιοποιείται συνήθως η αρχή του κράτους δικαίου, που κατοχυρώνεται στο άρθρο 25 παρ. 1 του Συντάγματος και ως ειδικότερη πτυχή της η αρχή της νομιμότητας, από τις οποίες απορρέει η αρχή της φανεράς δράσης της διοίκησης και της διαφάνειας, ενώ γίνεται σύνδεση με το δικαίωμα δικαστικής προστασίας και προηγούμενης ακρόασης (άρθρο 20 του Συντάγματος), με την αρχή της αξιοκρατίας και σπανιότερα με την αρχή του σεβασμού της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας (άρθρο 2 παρ. 1 του Συντάγματος) (βλ και **ΣτΕ 865/2015**)

Σε ενωσιακό επίπεδο, η υποχρέωση της διοίκησης για αιτιολογία των πράξεών της κατοχυρώνεται στο άρθρο 41 παρ. 1 περ. γ' του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, στο πλαίσιο του δικαιώματος χρηστής διοίκησης, επιτυγχάνοντας, μ' αυτόν τον τρόπο, τη σύνδεση της εν λόγω υποχρέωσης με τα δικαιώματα άμυνας του διοικουμένου και ιδίως με

το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης. Την αιτιολογία όλων των πράξεων των θεσμικών οργάνων της Ένωσης προβλέπει και το άρθρο 296 ΣΛΕΕ (πρώην άρθρο 253 ΕΚ).

2. Συστατικά στοιχεία της αιτιολογίας

Σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ. 2 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, το οποίο συμπυκνώνει στη διατύπωσή του την προϋπάρχουσα, μακρά νομολογιακή παράδοση σχετικά με το ζήτημα, η αιτιολογία πρέπει να είναι σαφής, ειδική και επαρκής και να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου.

Η αιτιολογία είναι σαφής όταν καταγράφονται με διαυγή τρόπο οι σκέψεις του διοικητικού οργάνου, με τη χρήση των κατάλληλων διατυπώσεων επί τη βάση των κανόνων της νεοελληνικής γλώσσας σε επίπεδο γραμματικής και συντακτικού (λεκτική λειτουργία). Στη διοικητική πράξη πρέπει να γίνεται μνεία συγκεκριμένων στοιχείων που στηρίζουν το συμπέρασμά της (ορισμένος χαρακτήρα της αιτιολογίας, ΣτΕ 3692/2001, 4223/2000). **Δεν πρέπει να περιορίζεται στην επανάληψη στερεότυπων εκφράσεων που προέρχονται από τον νόμο που διέπει την υπόθεση (ΣτΕ 2584/2001) ούτε να στηρίζεται σε αντιφατικά στοιχεία (ΣτΕ 941/1989, Ολ 3158/1976).**

Η αιτιολογία είναι ειδική όταν δεν είναι γενική και αόριστη, όταν, δηλαδή, όλα τα στοιχεία της αναφέρονται στη συγκεκριμένη περίπτωση που ρυθμίζεται με την πράξη. Πρόσθετα ποιοτικά χαρακτηριστικά της ειδικότητας σε σχέση με τη σαφήνεια εντοπίζονται όταν ανακύπτει η ανάγκη να διατυπώσει το διοικητικό όργανο πρόσθετες σκέψεις

– είτε λόγω της φύσης της υπόθεσης που απαιτεί ενδελεχέστερη επεξεργασία δεδομένων (π.χ. σε πράξεις με σύνθετο επιστημονικό και τεχνικό περιεχόμενο όπως η πράξη περί χαρακτηρισμού κτιρίου ως διατηρητέου, ΣτΕ 2746/1991, ή σε πράξεις με εξαιρετικά δυσμενείς συνεπειών για τους αποδέκτες τους, οπότε μέσω της αιτιολογίας ελέγχεται η τήρηση της αρχής της αναλογικότητας, ΣτΕ 1911/2009)

– είτε για να αντικρούσει ισχυρισμούς του ενδιαφερομένου όταν η πράξη εκδίδεται μετά από την άσκηση διοικητικής προσφυγής (ΣτΕ 3487, 1265/2009, 2425/1993).

Η αιτιολογία είναι επαρκής όταν περιέχει με σαφήνεια όλα τα στοιχεία της κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μην καταλείπονται κενά ή αμφιβολίες για την ορθότητα της κρίσης του διοικητικού οργάνου (συνθετική λειτουργία της επάρκειας). Η επάρκεια προϋποθέτει ότι η αιτιολογία είναι σαφής και ότι εμπεριέχει το στοιχείο της ειδικότητας, αλλά επιβάλλει την ύπαρξη ενός ακόμη σταδίου στην πορεία του συλλογισμού του οργάνου. Η επάρκεια

απαιτεί βαθύτερη ανάλυση έναντι των στοιχείων της σαφήνειας και της ειδικότητας και κρίνεται σε σχέση τόσο με νομικά ζητήματα όσο και με πραγματικά δεδομένα. Συγκεκριμένα, το διοικητικό όργανο εντοπίζει, ερμηνεύει και εφαρμόζει τον κρίσιμο κανόνα δικαίου (νομικό σκέλος της πράξης, ορθή ερμηνεία του περιεχομένου του κανόνα δικαίου, ΣΤΕ 546/2008 [«για την απέλαση του εκκαλούντος κατ' εφαρμογή της περιπτ. γ' του άρθρου 44 παρ.1 του Ν. 2910/2001, δηλαδή ως επικινδύνου για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια της Χώρας, η Διοίκηση αρκείται στην επίκληση της ποινικής του καταδίκης, χωρίς να διατυπώνει ειδικά αιτιολογημένη κρίση περί της επικινδυνότητάς του για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια της Χώρας, σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, ύστερα από αξιολόγηση της όλης προσωπικότητάς του, με συνεκτίμηση της εν λόγω ποινικής καταδίκης καθώς και κάθε άλλου πρόσφορου στοιχείου για τη μόρφωση ίδιας κρίσεως περί της ως άνω επικινδυνότητας. Συνεπώς, η πράξη απελάσεως του εκκαλούντος δεν ήταν επαρκώς αιτιολογημένη και άρα η εκκαλουμένη απόφαση, καταλήγοντας στο αντίθετο συμπέρασμα έσφαλε, πρέπει δε για τον λόγο αυτό που προβάλλεται βασίμως να εξαφανισθεί, να γίνει δεκτή η αίτηση ακυρώσεως και να αναπεμφθεί η υπόθεση στη Διοίκηση για νέα νόμιμη κρίση»]) και, στη συνέχεια, προχωρεί στην εκτίμηση και αξιολόγηση των πραγματικών στοιχείων που συγκροτούν τον φάκελο της υπόθεσης. Εν προκειμένω, η επάρκεια δοκιμάζεται σε επίπεδο υπαγωγής του πραγματικού στον κανόνα δικαίου, δηλαδή κρίνεται αν το αρμόδιο όργανο εκτιμά κατά τον προσήκοντα τρόπο τους ισχυρισμούς του ενδιαφερομένου και δεν αφήνει ανεξέταστο κανένα στοιχείο που μπορεί να έχει ουσιώδη επιρροή στην έκβαση της υπόθεσης (ΣΤΕ 2228/2007, 329, 4236/2005).

Η αιτιολογία θεωρείται ανεπαρκής εάν απλώς αναφέρει τις προϋποθέσεις που απαιτεί ο νόμος, αποτελώντας πιστή επανάληψη της διάταξής του, χωρίς να αναδεικνύεται ο αναγκαίος σύνδεσμος με τη συγκεκριμένη περίπτωση.

Τα στοιχεία της αιτιολογίας μπορούν να αφορούν τόσο τη νομιμότητα όσο και τη σκοπιμότητα της πράξης.

2. Οι (δικονομικές) συνέπειες της έλλειψης νόμιμης αιτιολογίας

Βάσει των ανωτέρω, η αιτιολογία, όπως κατοχυρώνεται στο άρθρο 17 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, αναδεικνύεται σε ουσιώδη τύπο, παράλειψη του οποίου οδηγεί στην ακύρωση της τελικώς εκδοθείσας πράξης, βάσει του άρθρου 48 παρ. 2 του π.δ. 18/1989. Στην περίπτωση που η αιτιολογία δεν απαιτείται να αποτυπώνεται στο σώμα της πράξης, η έλλειψή της ή τα ελαττώματά της οδηγούν στην ακύρωση της πράξης λόγω

παράβασης κατ' ουσία διάταξης νόμου, βάσει του ευρύτερου από τον παραπάνω λόγου ακύρωσης του άρθρου 48 παρ. 3 του π.δ. 18/1989. Στη δεύτερη περίπτωση, η αιτιολογία αξιοποιείται από τον δικαστή για να ελέγξει την ουσιαστική νομιμότητα της πράξης μέσω του ελέγχου της ερμηνείας των εφαρμοστέων κανόνων δικαίου από τη διοίκηση, της υπαγωγής των πραγματικών περιστατικών στους νομικούς κανόνες, της χρήσης της διακριτικής ευχέρειας (ΣτΕ 2788/2009) και της εξειδίκευσης των αορίστων εννοιών.

Αδυναμία της Διοίκησης να αιτιολογήσει, μετά από ακύρωση, τη διοικητική πράξη: Αν ενόψει του αριθμού των ακυρωτικών αποφάσεων που προηγήθηκαν στη συγκεκριμένη περίπτωση και της αδυναμίας της Διοίκησης να αιτιολογήσει νομίμως και επαρκώς τη δυσμενή για τον αιτούντα νέα διοικητική πράξη, η πράξη αυτή ακυρωθεί για κακή χρήση της διακριτικής εξουσίας, η Διοίκηση υποχρεούται να προβεί στις νόμιμες ενέργειες και να εκδώσει θετική πράξη υπέρ του αιτούντος, σύμφωνα με όσα κρίθηκαν με την ακυρωτική απόφαση, χωρίς να μπορεί να επαναλάβει την πράξη με νέα αιτιολογία (ΣτΕ 2604/2009, 710/2001, Ολ 1820/1989) (<https://www.prevedourou.gr>)'.

Στο ίδιο πνεύμα ο συνήγορος του πολίτη έχει επισημάνει ότι η έκθεση βεβαίωσης παράβασης και επιβολής προστίμου όταν περιλαμβάνει μόνο τις νομοθετικές διατάξεις που έχουν παραβιασθεί, χωρίς καμία αναφορά στα πραγματικά περιστατικά που συνιστούν την πράξη της παράβασης καθιστά αδύνατο τον έλεγχο νομιμότητας της καταλογιστικής του προστίμου πράξης από οποιοδήποτε ελεγκτικό όργανο. (<https://www.lawspot.gr/nomika-nea/diagrafi-prostimoy-ypsouys-5000-eyro-logo-ellipouys-aitiologias-synigoros-toy-politi>)'.

Επειδή στην παρούσα περίπτωση δεν προκύπτει από το σώμα της ως άνω προσβαλλόμενης πράξης επιβολής προστίμου αλλά ούτε και από το εν όλω διοικητικό φάκελο, όπως και την εν αυτώ υπ' αριθμ. (27) σχετική οριστική έκθεση ελέγχου /πράξης βεβαίωσης παράβασης, και παρά το από 31/01/2025 ηλεκτρονικό μήνυμα του νομικού συμβούλου του Δήμου για περαιτέρω αποστολή διευκρινιστικών στοιχείων προς το σώμα επιθεωρητών, (βλ σχετικ. 1324/2024 ΣΤΕ για παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας) ο τρόπος υπολογισμός του ύψους του προστίμου παρά γίνεται παραπομπή στο άρ 21 παρ. 1 γ. ν. 3014/2014 το οποίο ορίζει γ) για τις παραβάσεις «ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ» σοβαρότητας, το πρόστιμο δεν υπερβαίνει το έξι τοις εκατό (6%), επί του συνολικού κύκλου εργασιών της τελευταίας χρήσης του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας, βάσει του κύκλου εργασιών της τελευταίας υποβληθείσας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, και κυμαίνεται από δέκα χιλιάδες (10.000) έως και δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ.

Επειδή ουδέποτε μας εξητήθη ο κύκλος εργασιών επί του οποίου θα υπολογίζετο το πρόστιμο. Όθεν υπέστημεν αιφνιδιασμό από τη λήψη του εδώ προσβαλλόμενου διοικητικού μέτρου.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Ζητούμε

Την ακύρωση και εξαφάνιση της υπ'αριθμ. 25749/1457/18-12-2024 απόφασης επιβολής προστίμου της ως άνω Υπηρεσίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Την καταδίκη του αντιδίκου στη δικαστική μας δαπάνη.

Η προσβαλλόμενη πράξη πρέπει να ανασταλεί για τους κάτωθι λόγους: Σύμφωνα με το από 10/02/2025 έγγραφο της οικονομικής υπηρεσίας του Δήμου Πολυγύρου η αποπληρωμή του ενλόγω προστίμου θα θέσει σε άμεσο κίνδυνο τη μισθοδοσία του δήμου κα θα οδηγήσει στη μη ικανοποίηση των απαιτήσεων προμηθευτών, που έχουν κατοχυρωθεί με δικαστικές αποφάσεις όπως και στην εν γένει δυσλειτουργία της οικονομικής υπηρεσίας του Δήμου. Το έγγραφο τούτο έχει ως εξής:

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ
ΔΗΜΟΣ ΠΟΛΥΓΥΡΟΥ**

Πολύγυρος 10-02-2025

Ταχ. Δ/ση : Πολυτεχνείου 50
63100 ΠΟΛΥΓΥΡΟΣ
Πληροφορίες : Πηνελόπη Κυριακίδου
Τηλ. : 23713/50.726
e-mail : tameio@polygyros.gr

Τα διαθέσιμα τακτικά χρήματα του Δήμου Πολυγύρου αυτή τη στιγμή ανέρχονται στο ποσό των **1.748.607,13 €**. Δυστυχώς, τα ποσά αυτό είναι δεσμευμένα, λόγω των αυξημένων υποχρεώσεων του Δήμου. Συγκεκριμένα, ο Δήμος έχει να καλύψει για το μήνα Φεβρουάριο και Μάρτιο 2025 τις εξής υποχρεώσεις:

1	Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του Δήμου	1.092.965 €
2	Εκκρεμείς δικαστικές αποφάσεις	305.512 €
3	Μισθοδοσία μηνός Φεβρουαρίου 2025 για τους υπαλλήλους με σύμβαση Ι.Δ.Α.Χ.	350.000 €
4	Μισθοδοσία μηνός Φεβρουάριος 2025 για τους υπαλλήλους με	320.000 €

	σύμβαση Ι.Δ.Ο.Χ.	
5	Πάγιες αντιμισθίες αιρετών για τον μήνα Φεβρουάριο	30.000 €
6	Μισθοδοσία μηνός Μαρτίου 2025 για τους υπαλλήλους με σύμβαση Ι.Δ.Α.Χ.	350.000 €
7	Μισθοδοσία μηνός Μαρτίου 2025 για τους υπαλλήλους με σύμβαση Ι.Δ.Ο.Χ.	320.000 €
8	Πάγιες αντιμισθίες αιρετών για τον μήνα Μάρτιο	30.000 €
9	Μισθοδοσία μηνός Μαρτίου 2025 για τους μονίμους υπαλλήλους	130.000 €
10	Χρηματοδότηση για παιδικές εξοχές (Κατασκηνώσεις)	81.000 €
11	Πληρωμή Τοκοχρεωλυσίων στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων για τον μήνα Φεβρουάριο	75.000 €
	ΣΥΝΟΛΟ:	3.084.477,00 €

Προκειμένου να αντεπεξέλθουμε και να καλύψουμε τις παραπάνω δαπάνες, χρειαζόμαστε όλα τα διαθέσιμα χρήματα, όπως είναι η Τακτική Επιχορήγηση μηνός Φεβρουαρίου 2025 και η Τακτική Επιχορήγηση του μηνός Μαρτίου 2025. Έσοδα από ανταποδοτικά τέλη της Δ.Ε.Η δεν υπάρχουν, αλλά υπάρχουν έσοδα από τους άλλους παρόχους ηλεκτρικής ενέργειας τα οποία και θα χρησιμοποιηθούν

Επισημαίνουμε ότι ο Δήμος Πολυγύρου πληρώνει τα έργα και τις μεγάλες προμήθειες με την χρηματοδότηση ΚΑΠ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ (Σ.Α.Τ.Α.) που στέλνει το Υπουργείο Εσωτερικών σε δόσεις. Μέσα στο οικονομικό έτος 2025 ο Δήμος Πολυγύρου δεν έλαβε ακόμα χρηματοδότηση Σ.Α.Τ.Α.

Τέλος ο νομοθέτης αναγνωρίζοντας την προτεραιότητα καταβολής των παραπάνω (μισθοδοσίες κλπ.) μέσα από την διαδικασία των Κ.Α.Π. (Κεντρικοί Αυτοτελής Πόροι), ρητά όρισε με τον Ν. 3942/31-3-2011, άρθρο 49, παράγραφος 3, ότι δεν αναστέλλεται η απόδοση Κ.Α.Π. στους Δήμους, ακόμη και σε περίπτωση κατάσχεσης εις βάρος του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων με τρίτους, προτού υπάρξει τελεσίδικη απόφαση. Ως εκ τούτου η αποπληρωμή του διοικητικού προστίμου των 147.015 ευρώ θα επιφέρει άμεσο κίνδυνο στη καταβολή της μισθοδοσίας και στη μη ικανοποίηση των απαιτήσεων προμηθευτών, που έχουν κατοχυρωθεί με δικαστικές αποφάσεις και στην εν γένει δυσλειτουργία της οικονομικής υπηρεσίας του Δήμου.

Η προϊσταμένη

Πηνελόπη Κυριακίδου'

Επειδή συντρέχει κατά τα ανωτέρω άμεσος κίνδυνος κατά της λειτουργίας του Δήμου από την είσπραξη του επιβαλλόμενου προστίμου σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.) ως ισχύει (Ν. 2947/2001, άρθρο 9, παρ.6, ΦΕΚ 228 Α/09-10-2001)

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αιτούμεθα

Την αναστολή της ως άνω προσβαλλόμενης υπ' αριθμ. πρωτ. 25749/1457/18-12-2024 απόφασης επιβολής προστίμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας της ως άνω Αρχής ως την έκδοση οριστικής απόφασης επί της ως άνω από 3/2/2025 με αριθμ. κατάθεσης ..... προσφυγής μας ενώπιον του δικαστηρίου σας όπως και τη χορήγηση προσωρινής διαταγής ως την έκδοση απόφασης επί της παρούσης αίτησης αναστολής από το δικαστήριό σας

Αμέσως μετά ο Πρόεδρος κάλεσε τα μέλη της επιτροπής να αποφασίσουν σχετικά.

Η Δημοτική Επιτροπή του Δήμου Πολυγύρου

Αφού έλαβε υπόψη όλα τα παραπάνω και μετά από διαλογική συζήτηση

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΟΜΟΦΩΝΑ

Την άσκηση της ενθάδε συνημμένης από 3/2/2025 αίτησης αναστολής και προσφυγής κατά της με αριθμ. πρωτ. 25749/1457/18-12-2024 απόφασης επιβολής προστίμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας της ως άνω Αρχής.

**Η παρούσα απόφαση έλαβε αύξοντα αριθμό 30/2025
Αφού αναγνώσθηκε το πρακτικό αυτό υπογράφεται όπως παρακάτω**

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΑ Μ Ε Λ Η

Ακριβές Αντίγραφο

Πολύγυρος 11 Φεβρουαρίου 2025

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ
ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΠΟΛΥΓΥΡΟΥ**